

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Миколаївського ліцею №2
Миколаївської міської ради
Миколаївської області
Протокол _____
від _____ №_____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Миколаївського ліцею №2
Миколаївської міської ради
Миколаївської області
_____ В.О.Федоренко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗЛУ «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»
МИКОЛАЇВСЬКОГО ЛІЦЕЮ №2 МИКОЛАЇВСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТИ**

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму структурного підрозділу «Початкова школа» Миколаївського ліцею №2 розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Державного стандарту початкової освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898), Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 та зареєстрованого Міністерством юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394, Статуту Миколаївського ліцею №2.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей, перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу – 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2-4 класів – 2695 годин/навч. рік: 2 класи – 25 годинна тиждень (875 годин/навч.рік); 3 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік). Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повоцінність початкової освіти реалізується як у інваріантній, так і варіативній складових.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (Додатки 1-4).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні.

Відповідно до мови навчання у Миколаївському ліцеї №2 у 1-4 класах передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на посилення вивчення предметів інваріантної складової.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями

Освітню програму структурного підрозділу «Початкова школа» укладено за такими основними освітніми галузями: мовно-літературна, математична, природничі, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, фізкультурна, мистецька, інформатична.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у Типових освітніх програмах:

- 1-а, 2-б, 3-а, 3-б класи – у Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти, складеної під керівництвом Савченко О.Я.;
- 4-в клас – у Типовій освітній програмі для закладів загальної середньої освіти, складеної під керівництвом Шияна Р.Б.;
- 1-б, 2-а, 3-в, 3-г, 4-а, 4-б класи – в Освітній програмі початкової школи науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, науковий керівник І.В.Гавриш).

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчальних планів використовується напідсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Очикувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

ВИМОГИ
до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти
(з додатку до Державного стандарту початкової освіти)

з мовно-літературної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
	1-2 класи	3-4 класи

Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях

Сприймає усну інформацію	сприймає усну інформацію; критично сприймає інформацію перепитує, виявляючи увагу; доречно реагує [2 МОВ 1.1]	для досягнення різних цілей; уточнює інформацію з огляду на ситуацію [4 МОВ 1.1]
Перетворює усну відтворює основний зміст інформацію в різні форми повідомлень	усного повідомлення відповідно до мети; на основі почутого малює/добирає ілюстрації; передає інформацію графічно [2 МОВ 1.2]	на основі почутого створює асоціативні схеми, таблиці; стисло і вибірково передає зміст почутого; передає текст за різними завданнями [4 МОВ 1.2]
Виокремлює інформацію	виокремлює цікаву для себе інформацію; передає її іншим особам [2 МОВ 1.3]	виокремлює необхідну інформацію з різних усних джерел, зокрема медіатекстів, для створення власного висловлювання з конкретною метою [4 МОВ 1.3]
Аналізує та інтерпретує усну інформацію	розділяє ключові слова і фрази в усному повідомленні, виділяє їх голосом у власному мовленні; пояснює, чому інформація зацікавила; за допомогою вчителя виявляє очевидні ідеї у простих текстах, медіатекстах [2 МОВ 1.4]	визначає та обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації; пояснює зміст і форму текстів, зокрема медіатекстів, пов'язує, зіставляє із власними спостереженнями, життєвим досвідом, враховує думки

Оцінює усну інформацію	висловлює думки щодо усного повідомлення, простого тексту, медіатексту; намагається пояснити свої вподобання; звертається до дорослих запідтвердженням правдивості інформації [2 МОВ 1.5]	інших осіб [4 МОВ 1.4]
Висловлює і захищає власні погляди	висловлює власні погляди щодо предмета обговорення; намагається зробити так, щоб висловлювання було зрозуміле і цікаве для інших осіб; правильно вимовляє загальновживані слова [2 МОВ 1.6]	висловлює власні погляди, підтверджує їх прикладами, враховує думки інших осіб; дотримується найважливіших правил літературної вимови, висловлюючи власні погляди [4 МОВ 1.6]
Використовує вербалальні та невербалальні засоби під час представлення своїх думок	розділена емоції своїх співрозмовників, використовує відомі вербалальні та невербалальні засоби для передачі емоцій та настрою; розпізнає образні вислови і пояснює, що вони допомагають уявити; створює прості медіатексти [2 МОВ 1.7]	обирає вербалальні та невербалальні засоби спілкування, доречно використовує їх для спілкування та створення простих медіатекстів відповідно до комунікативної мети; вимовляє з правильною інтонацією різні за метою висловлювання речення; використовує у власному мовленні засоби художньої виразності у творах різних жанрів [4 МОВ 1.7]
Регулює власний емоційний стан	розвідає про власні відчуття та емоції від прослуханого/побаченого; ввічливо спілкується [2 МОВ 1.8]	описує власні емоції та емоції співрозмовника від прослуханого/побаченого; доречно використовує у власному мовленні формули мовленнєвого етикету [4 МОВ 1.8]

Сприйняття, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіатекстах та використання її для збагачення свого досвіду

Сприймає текст

передбачає за обкладинкою, прогнозує зміст дитячої заголовком та ілюстраціями, книжки за обкладинкою, про що йтиметься в дитячій заголовком, ілюстраціями та книжці; читає вголос аnotaцією; володіє правильно, свідомо, цілими повноцінними навичками словами нескладні за змістом і формою тексти; розуміє дає змогу зрозуміти тексти фактичний зміст прочитаного різних видів [4 МОВ 2.1] [2 МОВ 2.1]

Аналізує та інтерпретує текст

пов'язує інформацію з тексту з відповідними життєвими ситуаціями; розрізняє головне і другорядне в тексті; визначає тему художнього твору, а також простого медіатексту [2 МОВ 2.2] пов'язує елементи інформації в цілісну картину; розрізняє факти і думки про ці факти; формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті; визначає форму і пояснює зміст простих медіатекстів [4 МОВ 2.2]

Збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід розповідає про власні почуття та емоції від прочитаного описує емоційний стан персонажів, співпереживає [4

тексту; відтворює емоції літературних персонажів під час інсценізації [2 МОВ 2.3]

МОВ 2.3

Оцінює текст

висловлює власні вподобання щодо змісту прочитаних творів, літературних персонажів, персонажів, об'єктів мистецтва намагається пояснити, що і навколошнього світу, подобається, а що ні; висловлює думки щодо власних думок, простих медіатекстів [2 МОВ 2.4] висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколошнього світу, наводить прості аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела; описує враження від змісту і форми медіатексту [4 МОВ 2.4]

Обирає тексти для читання

обирає книжку для читання; пояснює власний вибір [2 МОВ

визначає мету читання (для задоволення, розваги, пошуку

2.5]

Перетворює інформацію

на основі тексту малює/добирає ілюстрації, фіксує інформацію графічно [2 МОВ 2.6]

Читає творчо

експериментує з текстом (змінює кінцівку, місце подій, імпровізує з репліками під час інсценізації тощо) [2 МОВ 2.7]

потребої інформації) та обирає відповідні тексти [4 МОВ 2.5]

на основі тексту створює план, таблицю, модель [4 МОВ 2.6]

експериментує з текстом (змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації) [4 МОВ 2.7]

Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального часу, отримання норм літературної мови

Створює висловлювання

письмові висловлювання пише рукописними буквами, злито, розбірливо; створює невеликі та нескладні за змістом висловлювання, записує їх; правильно записує слова, які пишуться так, як вимовляються; створює прості медіатексти за допомогою інших осіб [2 МОВ 3.1]

пише рукописними буквами розбірливо в темпі, який дає змогу записати власну думку та інформацію з різних джерел; створює висловлювання, записує їх ураховуючи мету та адресата і дотримуючися норм літературної мови, користується орфографічним словником; створює тексти різних типів і жанрів (казка, розповідь, опис, міркування); створює прості медіатексти, використовує різні форми їх презентації [4 МОВ 3.1]

Взаємодіє в режимі реального часу

і реального часу обмінюються короткими письмовими повідомленнями [2 МОВ 3.2]

створює короткі дописи для захищених ресурсів, зокрема веб- сайта закладу загальної середньої освіти [4 МОВ 3.2]

Редактує письмові тексти

перевіряє написане, виявляє і виправляє недоліки письма самостійно чи за допомогою вчителя; обговорює створений

знаходить і виправляє орфографічні помилки, зокрема із застосуванням знань про будову слова; аналізує та

текст і вдосконалює його вдосконалює створений текст задопомогою інших осіб [2 відповідно до мети МОВ 3.3] спілкування, перевіряє

вдосконалює створений текст
відповідно до мети
спілкування, перевіряє
грамотність написаного [4
МОВ 3.3]

Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз

Досліджує мовні явища

спостерігає за мовними одиницями та явищами, відкриває деякі закономірності співвідношення звуків і букв, значення слів, їх граматичної форми та ролі в реченні; спостерігає за власним мовленням та мовленням інших осіб, удосконалює власне мовлення за допомогою інших осіб [2 МОВ 4.1]

аналізує значення слів з урахуванням контексту, будови слова, перевіряє власне розуміння значення слова за словниками; використовує у власному мовленні слова з переносним значенням, синоніми та антоніми, фразеологізми для досягнення мети спілкування; правильно вживає граматичні форми частин мови; правильно записує різні види речень за метою висловлювання [4 МОВ 4.1]

Використовує знання з мови у мовленнєвій творчості

експериментує звуками, словами, фразами в мовних іграх; аналізує за допомогою вчителя мовлення літературних персонажів [2 МОВ 4.2]

, створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси, експериментуючи звуками, словами, фразами; виокремлює характерні риси свого мовлення (улюблені слова, фрази); спостерігає за їх впливом на співрозмовників; коригує своє мовлення [4 МОВ 4.2]

з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта)

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти
	1-2 класи 3-4 класи

Сприйняття інформації, висловленої іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критичне оцінювання інформації

Сприймає усну інформацію	розуміє короткі, прості визначає в усному запитання, твердження, повідомленні інформацію за прохання/вказівки та реагує на різними завданнями на них вербально та/або знайомі повсякденні теми [4 невербально [2 ІНО 1.1]
Критично оцінює усну інформацію	розпізнає знайомі слова і фрази під час сприйняття усної інформації [2 ІНО 1.2] розуміє зміст усного висловлювання у знайомому повсякденному контексті [4 ІНО 1.2]

Розуміння прочитаних іншомовних текстів різних видів для здобуття інформації або для задоволення, використання прочитаної інформації та її критичне оцінювання

Сприймає текст	розпізнає знайомі слова з розпізнає знайомі імена/назви, опорою на наочність [2 ІНО 2.1]	словами та елементарні фрази в коротких, простих текстах [4 ІНО 2.1]
Аналізує інформацію	прочитану	визначає в тексті інформацію зарізними завданнями на знайомі повсякденні теми [4 ІНО 2.2]

Надання інформації, висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами усно, письмово та в режимі реального часу з використанням іноземної мови

Здійснює усну взаємодію	запитує та повідомляє спілкується на добре знайомі інформацію про себе та теми, реагує на прості повсякденні справи, вживаючи короткі сталі вирази та нагальних потреб та використовуючи у разі потреби жести [2 ІНО 3.1]	твірдження щодо задоволення висловлює такі потреби [4 ІНО 3.1]
Усно висловлює власні описує себе та свій стан	описує себе та свій стан	розповідає про людей,

думки, почуття, ставлення та короткими фразами [2 ІНО 3.2] позиції	навколишній світ та побут простими, окремими фразами та висловлює своє ставлення [4 ІНО 3.2]
Здійснює письмову взаємодію	надає найпростішу інформацію про себе у письмовій формі (записка, анкета) [2 ІНО 3.3]
Висловлює свої думки, пише короткими фразами про почуття, ставлення та позиції себе [2 ІНО 3.4] письмово	запитує та надає особисту інформацію у письмовій формі, використовуючи прості слова, короткі речення та сталі вирази [4 ІНО 3.3]
Здійснює взаємодію в режимі реального часу	надає у письмовій формі інформацію про себе, навколишній світ, побут, використовуючи прості слова та вирази [4 ІНО 3.4]
пише короткі фрази в режимі реального часу у разі потреби з використанням словника [2 ІНО 3.5]	створює в режимі реального часу прості повідомлення за допомогою кількох коротких речень [4 ІНО 3.5]

з математичної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
	1-2 класи	3-4 класи

Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів

Розпізнає серед ситуацій з розрізняє серед ситуацій із повсякденного життя ті, що свого життя ті, що потребують розв'язуються математичними методами	розпізнає серед життєвих ситуацій ті, що стосуються кількісних відношень/форм об'єктів навколишнього світу [4 МАО 1.1]
Досліжує, аналізує, оцінює дані та зв'язки між ними для розв'язання математичного змісту	аналізує проблемні ситуації, свою життя; визначає групу пов'язаних між собою величин для розв'язання повсякденних проблем математичного змісту [2 МАО 1.2]

1.2]

Прогнозує розв'язання ситуації	результат проблемної виконання арифметичних дій [2 МАО 1.3]	результат прогнозує розв'язання ситуації з урахуванням власного досвіду [4 МАО 1.3] (планів) дій для розв'язання
--------------------------------	---	--

Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій різноманітних задач

Сприймає і перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану), буде допоміжну модель проблемної ситуації	перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) усхему, таблицю, схематичний рисунок [2 МАО 2.1]	перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) різними способами у схему, таблицю, схематичний рисунок [4 МАО 2.1]
---	--	---

Розробляє стратегії розв'язання проблемних ситуацій	обирає послідовність дій для розв'язання проблемної ситуації [2 МАО 2.2]	обирає спосіб (способи) розв'язання проблемної ситуації [2 МАО 2.2]
---	--	---

Моделює процес розв'язання проблемної ситуації і реалізує його	обирає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на конкретне запитання; визначає дію (дії) для розв'язання проблемної ситуації, виконує її (їх) [2 МАО 2.3]	обирає дані, необхідні і достатні для розв'язання проблемної ситуації; обґрутує вибір дій для розв'язання проблемної ситуації; розв'язує проблемну ситуацію різними способами [4 МАО 2.3]
--	---	---

Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання навчальних і практичних задач

Оцінює дані проблемної ситуації, необхідні і достатні для її розв'язання	визначає достатність даних для розв'язання проблемної ситуації [2 МАО 3.1]	використовує відомі засоби добору необхідних даних для розв'язання проблемної ситуації [4 МАО 3.1]
--	--	--

Оцінює різні шляхи розв'язання проблемної ситуації, обирає раціональний шлях її розв'язання	визначає шляхи розв'язання проблемної ситуації [2 МАО 3.2]	досліджує різні шляхи розв'язання проблемної ситуації, обирає раціональний шлях її розв'язання [4 МАО 3.2]
---	--	--

Перевіряє відповідність зіставляє одержаний результат	зіставляє одержаний результат
---	-------------------------------

одержаного прогнозованому	результату з прогнозованим [2 МАО 3.3]	з прогнозованим [4 МАО 3.3]
Оцінює правильність розв'язання ситуації; виявляє та виправляє помилки	правильність перевіряє проблемної результату арифметичної дії; виявляє та виправляє помилки [2 МАО 3.4]	правильність перевіряє розв'язання проблемної ситуації різними способами; виявляє та виправляє помилки [4 МАО 3.4]

Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколошнього світу

Аналізує об'єкти навколошнього світу та ситуації, що виникають у житті	визначає істотні, спільні і відмінні ознаки об'єктів навколошнього світу; порівнює, об'єднує у групу і розподіляє на групи за спільною ознакою [2 МАО 4.1]	визначає істотні, спільні і відмінні ознаки математичних об'єктів; порівнює, узагальнює і класифікує об'єкти за суттєвою ознакою [4 МАО 4.1]
Встановлює кількість об'єктів, читає і записує числа, порівнює та упорядковує їх	рахує об'єкти, позначає числом результат лічби; порівнює числа в межах сотні та упорядковує їх [2 МАО 4.2]	встановлює кількість об'єктів; позначає результат лічби числом; порівнює числа в межах мільйона та упорядковує їх [4 МАО 4.2]
Володіє обчислювальними навичками, застосовує їх у навчальних та практичних ситуаціях	обчислює усно зручним для себе способом у навчальних і практичних ситуаціях [2 МАО 4.3]	обчислює усно і письмово у різних життєвих ситуаціях [4 МАО 4.3]
Визначає просторові відношення	орієнтується на площині і в просторі; описує або зображає схематично розміщення, напрямок і рух об'єктів [2 МАО 4.4]	орієнтується на площині і в просторі, рухається за визначенім маршрутом; планує маршрути пересування [4 МАО 4.4]
Розпізнає геометричні фігури за їх істотними ознаками	розділяє знайомі геометричні площинні та об'ємні фігури серед об'єктів навколошнього світу, на малюнках [2 МАО 4.5]	розділяє знайомі геометричні фігури у фігурах складної форми [4 МАО 4.5]
Будує, конструює об'єкти	конструює площинні та	створює з геометричних фігур

об'ємні фігури з підручного різні конструкції; буде матеріалу, створює макети площинні фігури за заданими реальними та уявних об'єктів [2 розмірами [4 МАО 4.6] МАО 4.6]

Вимірює величини

вимірює величини за визначає спільну властивість допомогою підручних засобів об'єктів навколошнього світу і вимірювальних приладів [2 та інтерпретує її як величину для вимірювання та МАО 4.7] порівняння [4 МАО 4.7]

Використовує алгебраїчні встановлює залежність між поняття і залежності для компонентами і результатом розв'язування проблемної арифметичної дії [2 МАО 4.8] ситуації; досліджує задачі

використовує залежність між компонентами і результатом арифметичної дії для розв'язання проблемної ситуації; використовує буквенну символіку для запису математичних тверджень [4 МАО 4.8]

з природничої освітньої галузі

Загальні результати навчання	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
здобувачів освіти	1-2 класи	3-4 класи

Відкриття світу природи, набуття досвіду ії дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколошнім світом, експериментування та створення навчальних моделей, вияв допитливості та отримання радості від пізнання природи

Виявляє і формулює обирає у найближчому обирає в навколошньому світі дослідницькі проблеми оточенні те, що цікаво або із запропонованих запитань дослідити [2 ПРО 1.1] такі проблеми, що можна розв'язати дослідницьким способом [4 ПРО 1.1]

Визначає мету дослідження і обирає та пояснює дії для визначає мету висуває гіпотезу дослідження об'єктів природи; спостережень/досліджень;

визначає можливі результати прогнозує можливі результати

	спостережень/досліджень [2 ПРО 1.2]	спостережень/досліджень [4 ПРО 1.2]
Планує дослідження	пропонує/обирає послідовність кроків під час спостереження/експерименту [2 ПРО 1.3]	визначає послідовність кроків під час спостереження/експерименту; обирає необхідні умови дослідження [4 ПРО 1.3]
Спостерігає, експериментує, досліджує обрані природні явища та об'єкти, використовуючи надані прилади, моделі [2 ПРО 1.4]		проводить спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами, проводить дослідження, створює навчальні моделі [4 ПРО 1.4]
Аналізує та обґруntовує описує, що нового дізнався, результати досліджень, спостерігаючи та експериментуючи [2 ПРО 1.5]		встановлює зв'язки між об'єктами і явищами природи; робить висновки із спостережень та дослідень разом з учителем або самостійно [4 ПРО 1.5]
Проводить самоаналіз дослідницької діяльності	описує та пояснює те, про що дізнався; радіючи пізнанню нового, розуміє, що помилки є невід'ємною частиною пізнання [2 ПРО 1.6]	визначає фактори успіху, аналізує помилки, які виникають під час дослідження, змінює умови чи послідовність дій під час дослідження [4 ПРО 1.6]

Опрацювання та систематизація інформації природничого змісту, отриманої з доступних джерел, та представлення її у різних формах

Знаходить інформацію та знаходить інформацію про природу [2 ПРО 2.1]	знаходить, систематизує (згідно з планом) інформацію про навколишній світ; використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації [4 ПРО 2.1]
Перетворює інформацію з зображеній інформацією про	представляє інформацію у

однієї форми в іншу навколошній світ у вигляді вигляді малюнка, схеми, малюнка, таблиці [2 ПРО 2.2] графіка, тексту, презентації тощо [4 ПРО 2.2]

Усвідомлення розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснення ролі природничих наук і техніки в житті людини, відповідальна поведінка у природі

Виявляє взаємозв'язки у виявляє та описує очевидні дії у навколошньому світі з природі та враховує їх у зв'язки у природі; пояснює урахуванням взаємозв'язків своїй діяльності необхідність їх урахування у між об'єктами живої і неживої життєдіяльності людини [2 природи [4 ПРО 3.1] ПРО 3.1]

Діє у навколошньому світі, дбає про чистоту встановлює зв'язки між розуміючи наслідки власної навколошнього світу, доглядає діяльністю людини і станом поведінки за рослинами і тваринами [2 навколошнього світу; складає ПРО 3.2] правила поведінки в навколошньому світі і

дотримується їх [4 ПРО 3.2]

Використовує наукові приклади пояснює значущість винаходів надбання для розв'язання використання винаходів у повсякденному проблем людства в побуті [2 ПРО 3.3] житті, збереженні навколошнього світу [4 ПРО 3.3]

Відповідально та ощадливо пояснює необхідність визначає приблизні витрати використовує природні збереження природних ресурсів, що ресурси ресурсів і намагається це використовуються в родині, шляхи їх зменшення [4 ПРО робити [2 ПРО 3.4] 3.4]

Критичне оцінювання фактів, поєднання нового досвіду з набутим раніше і його творче використання для розв'язання проблем природничого характеру

Визначає проблему шляхом розрізняє проблеми в пояснює важливість того, що співвіднесення нових фактів навколошньому світі, пов'язані вивчає, для власного життя, із попереднім досвідом з діяльністю людини [2 ПРО розрізняє в ньому головне і 4.1] другорядне [4 ПРО 4.1]

Критично оцінює проблему розуміє проблему в визначає відоме і невідоме у

Групує і класифікує об'єкти навколошнього світу	навколошньому світі; проблемі, висловлює докази розмірковує, що відомо про цю правильності суджень [4 ПРО проблему, як її розв'язати [2 4.2] ПРО 4.2]
Генерує нові ідеї для розв'язання проблеми	знаходить спільні і відмінні ознаки об'єктів; групує об'єкти навколошнього світу за однією або кількома ознаками [2 ПРО 4.3]
	пропонує різні способи використання навколошнього світу [2 ПРО 4.4]

з технологічної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
	1-2 класи	3-4 класи

Втілення творчого задуму в готовий виріб

Планує власну діяльність з виготовлення виробу	за допомогою дорослих або самостійно планує власну діяльність з виготовлення виробу, прогнозує кінцевий результат [2 ТЕО 1.1]	обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат власної діяльності; самостійно планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу [4 ТЕО 1.1]
Читає і розробляє графічні зображення	читає та аналізує графічні зображення за допомогою дорослих та використовує їх у процесі роботи [2 ТЕО 1.2]	читає та аналізує графічні зображення; виконує прості геометричні зображення та керується ними у процесі роботи [4 ТЕО 1.2]
Добирає матеріали і технології для виготовлення виробу	за допомогою дорослих або самостійно добирає конструкційні матеріали та технології для виготовлення виробу [2 ТЕО 1.3]	самостійно добирає матеріали та технології для виготовлення виробу [4 ТЕО 1.3]

Моделює, конструкує та виготовляє виріб

та моделює, конструкує та моделює, конструкує та виготовляє виріб з готових елементів за допомогою дорослих; виготовляє та оздоблює виріб за допомогою дорослих [2 ТЕО 1.4]

Оцінює та представляє результати власної або колективної діяльності

оцінює та представляє результати власної або колективної діяльності за допомогою дорослих [2 ТЕО 1.5]

представляє одержаний результат власної або колективної діяльності та намагається оцінити його [4 ТЕО 1.5]

Турбота про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує

Застосовує технологічні операції традиційних та сучасних ремесел

виконує прості технологічні операції традиційних та сучасних ремесел за допомогою дорослих або самостійно [2 ТЕО 2.1]

Створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел

спостерігає за процесом виготовлення виробу застосовуючи народними майстрами; створює виріб за допомогою традиційних та сучасних ремесел [4 ТЕО 2.2] дорослих або самостійно згідно із зразком чи власним задумом, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел [2 ТЕО 2.2]

Ефективне використання природних матеріалів, турбота про навколишній світ

Розраховує витрати

за допомогою дорослих розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу [2 ТЕО 3.1]

за допомогою дорослих або самостійно розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу [4 ТЕО

3.1]

Ощадно використовує під час виготовлення виробів намагається ощадно використовувати матеріали; за допомогою дорослих готовить залишки до вторинної обробки

[2 ТЕО 3.2]

ощадно використовує матеріали; сортує відходи, дотримуючися відповідних правил [4 ТЕО 3.2]

Практичне і творче застосування традиційних та сучасних ремесел

Організовує власну за допомогою дорослих планує планує та виконує дії у життєдіяльність побуті [2 ТЕО 4.1] виконує практичні завдання в побуті; організовує робоче місце за допомогою дорослих [2 ТЕО 4.2] використовує найпростіші прилади у побуті; самостійно організовує робоче місце відповідно до визначених потреб та завдань [4 ТЕО 4.2]

Розв'язує практичні завдання у побуті

Дотримується безпеки під час виготовлення виробу

дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань [2 ТЕО 4.3/4 ТЕО 4.3]

з інформатичної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
	1-2 класи	3-4 класи

Пошук, подання, перетворення, аналіз, узагальнення та систематизація даних, критичне оцінювання інформації для розв'язання життєвих проблем

Досліджує інформаційний пояснює сприйняття пояснює основні інформаційні навколошній світ інформації різними органами процеси у близькому для себе чуття на основі власних середовищі (дім, школа, спостережень [2 ІФО 1.1] вулиця) на основі власних спостережень [4 ІФО 1.1]

Знаходить, подає, перетворює, розрізняє та фіксує дані, знаходить інформацію,

аналізує та зберігає дані аналізує та впорядковує прості послідовності [2 ІФО 1.2]

зберігає дані на цифрових носіях, перетворює інформацію з однієї форми в іншу за допомогою поданих шаблонів, порівнює різні способи представлення інформації, аналізує та впорядковує послідовності [4 ІФО 1.2]

Добирає об'єкти для створення моделей

визначає об'єкти, їх властивості та значення властивостей за підтримки вчителя; розрізняє моделі та їх відповідники у реальному світі, створює прості моделі [2 ІФО 1.3]

класифікує об'єкти за їх властивостями, зіставляє ознаки моделей реального і цифрового світу, аналізує вплив подій на властивості, досліджує об'єкти за допомогою створених моделей [4 ІФО 1.3]

Критично оцінює інформацію з різних джерел

розрізняє правдиві та неправдиві твердження, здобуті з різних джерел [2 ІФО 1.4]

висловлює припущення про достовірність інформації, отриманої з цифрових джерел, розрізняє факти і судження [4 ІФО 1.4]

Створення інформаційних продуктів та програм для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них

Розробляє алгоритми

та реалізує створює план дій, наводить приклади повторення та виконання дій за визначеним завданням у повсякденній умов, повторень [2 ІФО 2.1] діяльності [2 ІФО 2.1]

розробляє алгоритми (зокрема, для власної чи групової діяльності) з послідовних дій, умов, повторень [4 ІФО 2.1]

Створює та налагоджує програмні проекти

складає простий план із точних та однозначних вказівок до дій виконавців, виявляє в ньому помилки, оцінює відповідність очікуваному результату [2 ІФО

створює згідно з планом або алгоритмом прості програми та налагоджує їх; прогнозує та формулює очікуваний результат створеної програми

	2.2]	[4 ІФО 2.2]
Розробляє модульні проекти	складає ціле із запропонованих частин, пояснює, як заміна окремих частин приводить до іншого цілого [2 ІФО 2.3]	розкладає задачі на прості, які виконуються згідно з окремими інструкціями чи послідовністю інструкцій і навпаки (компонує) [4 ІФО 2.3]
Опрацьовує та створює інформаційні продукти з використанням даних різних типів	використовує готові та створює прості інформаційні продукти (текст, зображення, звуки) для отримання, передачі інформації або представлення власних ідей, результатів діяльності [2 ІФО 2.4]	створює інформаційні продукти, поєднуючи текст, зображення, звук тощо для представлення ідей та/або результатів діяльності [4 ІФО 2.4]
Співпрацює в команді для створення інформаційного продукту	самостійно та відповідально виконує визначені завдання; працює в команді з іншими особами для досягнення спільної мети [2 ІФО 2.5]	керує своїми діями та пояснює власний внесок у спільній результат роботи команди, коментує успішні та невдалі кроки у процесі роботи [4 ІФО 2.5]

Усвідомлене використання інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристройв для доступу до інформації, спілкування та співпраці, самостійного опанування новими уміннями

Використовує широкий спектр цифрових пристройв	використовує цифрові пристрой вдома, у школі, на вулиці та пояснює їх призначення [2 ІФО 3.1]	обирає цифрове середовище, пристрой, засоби для розв'язання життєвої задачі/проблеми, пояснює свій вибір [4 ІФО 3.1]
Організовує власне інформаційне середовище	організовує власне робоче місце за допомогою дорослих; розпізнає та описує прості проблеми та збої, які виникають у роботі доступних цифрових пристройв, звертається за допомогою та	налаштовує для власних потреб відповідне програмне середовище; визначає за допомогою правильної термінології збої у роботі доступних цифрових пристройв, усуває прості

Спілкується, навчається та співпрацює в мережевих спільнотах	підтримкою [2 ІФО 3.2] використовує цифрові пристрої, технології для доступу до інформації та спілкування [2 ІФО 3.3]	несправності [4 ІФО 3.2] співпрацює та спілкується в захищених мережевих спільнотах для обміну думками, виконання спільних завдань, пошуку інформації та навчання [4 ІФО 3.3]
--	---	---

Усвідомлення наслідків використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та стального розвитку, дотримання етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії

Відповідально використовує дотримується інформаційні технології у безпечної роботи; захищає повсякденному житті, захищає себе та власний інформаційний простір	правил відповідально використовує технології для власної безпеки, регулює власний час роботи з цифровими пристроями, обговорює різні наслідки використання інформаційних технологій у школі, на вулиці, вдома тощо [4 ІФО 4.1]
--	--

Дотримується норм соціальної, міжкультурної та міжособистісної взаємодії	зважає на технічні можливості цифрових пристрів для спілкування, зокрема з людьми з особливими потребами, поважає приватність повідомень, толерантно ставиться до відмінностей культур, традицій і різних думок [2 ІФО 4.2]	добирає належні засоби для спілкування з іншими особами, зокрема з людьми з особливими потребами, безпосередньо та через Інтернет, усвідомлює відповідальність за свою діяльність в Інтернеті; рекомендує цікаві та bezпечні веб- сайти своїм друзям [4 ІФО 4.2]
--	---	--

Дотримується норм правої взаємодії	зазначає авторство власних робіт; виявляє повагу до авторства інших осіб [2 ІФО 4.3]	відвідує тільки корисні і bezпечні веб- сайти; дотримується правил використання власних і чужих творів [4 ІФО 4.3]
------------------------------------	--	--

з соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
	1-2 класи	3-4 класи

Турбота про особисте здоров'я і безпеку, реагування на діяльність, яка становить загрозу для власного життя, здоров'я, добробуту та інших осіб

Діє відповідально	демонструє поведінку, яка демонструє різноманітні запобігає або зменшує ризики практики поведінки, які для життя і здоров'я [2 СЗО запобігають або зменшують ризики для життя і здоров'я [4 СЗО 1.1]
Відстоює інтереси власні та інших осіб	протидіє проявам тиску, неповаги та приниження щодо себе та інших осіб, звертається за допомогою до дорослих [2 СЗО 1.2]
Надає допомогу	протидіє проявам тиску, неповаги та приниження щодо себе та інших осіб, самостійно або за допомогою дорослих залежно від ризику [4 СЗО 1.2]
Поводиться етично	розвірзняє, до кого і як звернутися за допомогою; описує приклади такої діяльності [2 СЗО 1.3]
	розвірзняє здорову етичну поведінку (сумлінність, справедливість, чесність, відповідальність, відвагу, відданість) та наслідує її [2 СЗО 1.4]

Визначення альтернатив, прогнозування наслідків, ухвалення рішень з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб

Розпізнає небезпечні ситуації	розпізнає та описує небезпеку вдома, у школі та навколошньому світі [2 СЗО 2.1]	пояснює, що робити в небезпечних ситуаціях вдома, у школі та навколошньому світі [4 СЗО 2.1]
-------------------------------	---	--

Прогнозує наслідки	пояснює, що кожна дія (рішення) має наслідки [2 СЗО 2.2]	прогнозує можливі наслідки своїх дій (рішень) для себе та інших осіб [4 СЗО 2.2]
Ухвалює рішення	вирішує, як діяти у повсякденних ситуаціях без загрози для життя і здоров'я [2 СЗО 2.3]	вирішує, як діяти у повсякденних ситуаціях з користю для здоров'я, безпеки та добробуту [4 СЗО 2.3]
Поводиться безпечно	пояснює, від чого залежить безпека вдома, у школі та навколошньому світі [2 СЗО 2.4]	поводиться безпечно з огляду на себе та інших осіб вдома, у школі, на вулиці, у громадських місцях [4 СЗО 2.4]

Аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків та ризиків

Обмірковує альтернативи власних дій та рішень	визначає здорові та шкідливі звички [2 СЗО 3.1]	обмірковує альтернативні рішення щодо відповідності здоровим чи шкідливим звичкам [4 СЗО 3.1]
Приймає зміни у власному організмі	відзначає зміни у власному організмі і приймає їх [2 СЗО 3.2]	спостерігає за змінами у своєму тілі залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя; пояснює та приймає їх [4 СЗО 3.2]
Аналізує вплив поведінки на здоров'я	визначає позитивний і негативний вплив на вибір здорової та безпечної поведінки [2 СЗО 3.3]	аналізує позитивний і негативний вплив на вибір здорової та безпечної поведінки [4 СЗО 3.3]
Здійснює вибір та отримує задоволення	розпізнає, що приносить задоволення та користь [2 СЗО 3.4]	обирає діяльність, яка приносить задоволення та користь [4 СЗО 3.4]

Підприємливість та етична поведінка для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту

Вчиться вчитися без шкоди для здоров'я	упорядковує власне навчання відповідно до своїх потреб та рекомендованих умов [2 СЗО 4.1]	планує та організовує власне навчання, чергуючи його з відпочинком [4 СЗО 4.1]
Знаходить і перевіряє інформацію	розділенає знаки, символи і попередження щодо ймовірної небезпеки [2 СЗО 4.2]	намагається критично оцінювати інформацію щодо товарів і послуг [4 СЗО 4.2]
Діє ефективно і самостійно	пояснює потреби свої та інших осіб; визначає, від кого та від чого залежить задоволення потреб [2 СЗО 4.3]	розвіршує необхідні та надмірні потреби свої та інших осіб; визначає короткострокові цілі та планує конкретні дії щодо задоволення власних потреб [4 СЗО 4.3]
Спілкується конструктивно	уважно слухає, запитує про потреби інших осіб та висловлюється так, щоб не образити інших осіб [2 СЗО 4.4]	сприймає критичну інформацію щодо себе та етично реагує на неї [4 СЗО 4.4]
Виявляє культуру споживання	визнає важливість помірності у споживанні послуг та продукції [2 СЗО 4.5]	намагається ощадно використовувати ресурси [4 СЗО 4.5]
Планує майбутнє	пояснює важливість навчання у школі для свого життя та добробуту; планує свій день (навчальний та вихідний) [2 СЗО 4.6]	уявляє свою мету і розповідає про те, як її досягти; пояснює, як від ставлення до навчання залежить власний успіх і [4 СЗО 4.6]
Співпрацює для досягнення результату діяльності	виконує різні ролі в групі, пояснює у чому цінність спільної роботи [2 СЗО 4.7]	погоджується на ту роль, яку здатний виконати найкраще; разом з іншими особами визначає мету спільної роботи, намагається досягти її [4 СЗО 4.7]

з громадянської та історичної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти		
	<table border="1"> <tr> <td>1-2 класи</td> <td>3-4 класи</td> </tr> </table>	1-2 класи	3-4 класи
1-2 класи	3-4 класи		

Встановлення зв'язків між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснення значення пам'ятних для себе та інших громадян України дат (подій)

Орієнтується в історичному часі встановлює послідовність подій; подій (раніше/пізніше, до/після, давно/ недавно); пояснює, як і чому люди визначають час [2 ГІО 1.1]

Розкриває тривалість варіативності подій в часі i описує послідовність етапів розвитку людини; намагається пояснити, як події пов'язані між собою [2 ГІО 1.2]

Виявляє і прогнозує суспільні (історичні) зміни розрізняє теперішнє, минуле і майбутнє (було - є - буде) [2 ГІО 1.3]

встановлює кількість поколінь у своїй родині, розкриває зв'язки між теперішнім та попередніми поколіннями [4 ГІО 1.2]

наводить приклади культурноісторичної спадщини України; виокремлює важливі для громадян України події, пояснює, як вони впливають на життя [4 ГІО 1.3]

Орієнтація у знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи та діяльності людей на нього

Орієнтується у соціальному середовищі орієнтується у близькому до місця проживання та освоєному людьми середовищі [2 ГІО 2.1]

роздізнає відомі об'єкти соціального середовища, планує прогулянку/подорож/експурсію до об'єктів культурної спадщини рідного краю, України [4 ГІО 2.1]

Виявляє взаємозв'язок природного середовища i соціального засоби до існування; описує зміни, які спостерігає у знайомому просторі, пов'язані з людською діяльністю [2 ГІО 2.2]

пояснює цінність природи для життя та роль діяльності людини в освоєнні навколишнього світу [4 ГІО 2.2]

Формує разом з іншими особами громадський простір досліджує об'єкти загального користування у своїй користування i власні об'єкти;

місцевості; дотримується правил поведінки під час гри, прогулянки і відпочинку [2 ГІО 2.3] ГІО 2.3]

Робота з різними джерелами соціальної та історичної інформації, аналіз змісту джерел, їх критична оцінка

Добирає джерела історичної інформації, де може знайти потрібну інформацію; супільно значущої інформації знаходить інформацію про минуле і сучасне; виявляє основний зміст джерела інформації; розпитує старших людей про минуле [2 ГІО 3.1] ГІО 3.1]

Аналізує соціальну (історичну) інформацію запитуючи про те, що зацікавило; знаходить відповіді на запитання; виокремлює в джерелі інформацію про провідому особу/подію [2 ГІО 3.2] ГІО 3.2]

Оцінює достовірність соціальної (історичної) інформації розрізняє казкові події та події минулого; висловлює припущення про правдивість інформації [2 ГІО 3.3] ГІО 3.3]

Узагальнення інформації з різних джерел, розповідь про минуле і сучасне

Систематизує та узагальнює соціальну (історичну) інформацію виокремлюючи незрозумілі слова і за допомогою дорослих встановлює їх зміст; придумує назгу твору, що відображає його зміст [2 ГІО 4.1] ГІО 4.1]

збирає інформацію на тему, яка цікавить; визначає важливі і менш важливі відомості та обґруntовує це; порівнює події, вчинки осіб [4 ГІО 4.1] ГІО 4.1]

Розповідає про минуле і сучасне	розповідає просебе, свою родину та інших осіб [2 ГІО 4.2]	виражає різними способами уявлення про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей [4 ГІО 4.2]
---------------------------------	---	--

Представлення аргументованих суджень про відомі факти історії та історичних осіб, а також про події суспільного життя

Формулює та судження, аргументи	представляє висловлює свої вподобання; добираючи виокремлює фрази та/або дії, які вразили; обмірковує вплив своїх слів та/або дій на думку інших осіб [2 ГІО 5.1]	формулює власну думку щодо вчинку, події, пам'ятки культури; добирає прості докази; дотримується послідовності викладення думок [4 ГІО 5.1]
---------------------------------	---	---

Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості

Формує себе як особистість, утверджує власну гідність	описує себе, свій характер, захоплення, якими відрізняється від інших осіб [2 ГІО 6.1]	визначає свої риси характеру, моральні якості; розповідає про свої мрії та пояснює шляхи їх здійснення [4 ГІО 6.1]
---	--	--

Захищає права людини	пояснює свої обов'язки в сім'ї, школі; дотримується правил поведінки, що засвідчують повагу до інших осіб; звертається за допомогою до старших у разі, коли його або інших осіб ображаюти [2 ГІО 6.2]	виявляє та засуджує негідну поведінку; розпізнає випадки порушення прав дитини; пояснює, до кого можна звернутися, коли ображают та/або принижують його чи інших осіб, відповідно діє в таких ситуаціях [4 ГІО 6.2]
----------------------	---	---

Протидіє і запобігає проявам дискримінації та нерівності	розділена вчинки і слова, які можуть підтримати або образити; поважає різноманітність, справедливо ставиться до інших осіб [2 ГІО 6.3]	спілкується з урахуванням особливостей інших людей; пояснює, чому потрібно діяти справедливо [4 ГІО 6.3]
--	--	--

Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття

Усвідомлює себе частиною збирає інформацію та досліджує своє походження, спільноти розповідає про свою родину, родовід, визначає свою роль у однокласників, Україну; школі, громаді, державі; пояснює, що означає бути членом родини, громади, класу; долучається до родинних і національних традицій, пояснює їх значення для себе [2 ГІО 7.1]

Співпрацює з іншими особами пояснює важливість співпраці у групі; разом з іншими особами визначає послідовність виконання завдань; виконує різні ролі в групі [2 ГІО 7.2]

визначає мету спільної роботи; планує послідовність дій групи для виконання завдання; погоджується на роль, яку здатний виконати найкраще [4 ГІО 7.2]

Дотримання принципів демократичного громадянства, активна участь у житті шкільної спільноти, громади і держави

Робить відповідальний вибір домовляється з визначає разом з однокласниками про однокласниками та добросередні правила взаємодії, використовує правила та дотримується досягнутих процедур вирішення питань, домовленостей, пояснює, чому які стосуються життя класу; це важливо [2 ГІО 8.1] пояснює, як власний вибір та дії можуть вплинути на інших осіб [4 ГІО 8.1]

Бере участь у розв'язанні проблем спільнот розповідає про свої успіхи, розповідає про свої успіхи класу, своєї родини; розповідає про свої проблеми, обирає варіанти їх розв'язання; долучається до корисних справ у родині, класі, школі [2 ГІО 8.2]

розповідає про свої досягнення, досягнення класу, своєї родини, школи, громади; аналізує проблеми класу, школи, громади та пропонує варіанти їх розв'язання; пояснює фактори, які

Осмислює громадсько-політичне життя	розповідає про Україну як про свою Батьківщину, розпізнає державні символи України, шанобливо ставиться до них [2 ГІО 8.3]	допомогли досягти успіху або призвели до виникнення проблем; долучається до справ, корисних для класу, школи, громади [4 ГІО 8.2] пояснює, що означає бути громадянином України та як Україна пов'язана з Європою [4 ГІО 8.3]
-------------------------------------	--	--

з мистецької освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
	1-2 класи	3-4 класи

Художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва

Творить різними засобами і способами	творить відомими художніми засобами і способами [2 МІО 1.1]	добирає засоби і способи для творення художнього образу [4 МІО 1.1]
Імпровізує	експериментує, використовуючи відомі техніки художньо-творчої діяльності, звуками, ритмами, рухами, лініями, кольорами, формами, матеріалами тощо для створення художніх образів [2 МІО 1.2]	експериментує, використовуючи відомі техніки художньо-творчої діяльності, звуками, ритмами, рухами, лініями, кольорами, формами, матеріалами тощо, поєднуючи елементи для втілення ідеї в художньому образі [4 МІО 1.2]
Естетично перетворює навколошній світ	спостерігає за навколошнім світом, фіксує за допомогою вчителя цікаві явища як ідеї для творчості; допомагає прикрасити місце, де навчається, живе [2 МІО 1.3]	спостерігає за навколошнім світом, фіксує в різний спосіб цікаві явища; використовує їх у творчій діяльності; пропонує ідеї оздоблення місця, де навчається, живе; реалізує їх самостійно або за допомогою

Пізнання мистецтва, інтерпретація художніх образів, досвід емоційних переживань, ціннісне ставлення до мистецтва

Аналізує, інтерпретує, оцінює сприймає твори різних видів мистецтва i проявляє емоційноціннісне ставлення до них у різний спосіб (словами, рухами, мімікою, лініями, кольорами тощо) [2 МИО 2.1]

сприймає твори різних видів мистецтва i проявляє емоційноціннісне ставлення до них у різний спосіб; зосереджує увагу на деталях; пояснює, що подобається у творі, а що ні, визначає відомі засоби художньої виразності [4 МИО 2.1]

Пізнає мову мистецтва

мистецтва розрізняє види мистецтва (музичне, образотворче, театральне, хореографічне тощо) i розпізнає притаманні їм засоби виразності [2 МИО 2.2]

вирізняє елементи художньої мови, характерні для різних видів мистецтва (музичне, образотворче, театральне, хореографічне тощо) [4 МИО 2.2]

Пізнання себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво

Оцінює власну творчість

оцінює власну творчість за визначеними орієнтирами; пояснює, наскільки вдалося втілити свій задум [2 МИО 3.1]

оцінює власну творчість за визначеними орієнтирами; визначає за допомогою вчителя необхідні для самовдосконалення дії; відстоює своє право на самовираження [4 МИО 3.1]

Представляє досягнення

власні презентує створені художні образи у зрозумілий спосіб, пояснюючи створене [2 МИО 3.2]

презентує створені художні образи, пояснює свій задум, відстоює думку [4 МИО 3.2]

Взаємодіє з іншими особами через мистецтво

бере участь у колективній творчій

діяльності, бере участь у колективних творчих проектах, виконує

дотримується правил творчої різні дії/ролі у творчому співпраці; ділиться з іншими процесі; обговорює з іншими особами враженнями від особами враження від сприйняття мистецтва та сприйняття мистецтва та творчої діяльності [2 МИО 3.3] творчої діяльності, поважаючи вибір інших осіб [4 МИО 3.3]

Регулює власний емоційний стан засобами мистецтва

визначає серед творів і видів художньо-творчої діяльності ті, що подобаються; ділиться емоціями від сприйняття мистецьких творів; творить для власного задоволення [2 МИО 3.4]

розпізнає власні емоції від сприйняття мистецьких творів, обирає твори і види художньотворчої діяльності відповідно до свого настрою; пояснює, від чого одержує насолоду у власній творчості [4 МИО 3.4]

з фізкультурної освітньої галузі

Загальні результати навчання здобувачів освіти

Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти	
1-2 класи	3-4 класи

Заняття руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонстрація рухових умінь та навичок, використання їх у різних життєвих ситуаціях

Виконує життєво необхідні рухові дії

виконує вправи на виконує вправи на пересування (ходьба, біг, стриби, лазіння, плавання, ковзання), виконує вправи з предметами та без них (за наявності відповідних умов) [2 ФІО 1.1]

виконує вправи на пересування (ходьба, біг, стриби, лазіння, плавання, ковзання) з предметами та без них, оцінює власне виконання рухових дій та виконання вправ іншими особами (за наявності відповідних умов) [4 ФІО 1.1]

Моделює рухову діяльність

розпізнає, добирає та виконує фізичні вправи для ранкової гімнастики; розрізняє, добирає та виконує фізичні вправи з

розпізнає, добирає та виконує фізичні вправи для ранкової гімнастики, фізкультурної хвилинки та паузи; добирає

різних видів спорту для розвитку фізичних якостей [2 ФІО 1.2]

відповідний інвентар для кожного виду спорту, розрізняє та виконує вправи з різних видів спорту для розвитку фізичних якостей [4 ФІО 1.2]

Виконує фізичні вправи під час ігрової діяльності та змагань

виконує рухові дії під час керівництвом вчителя [2 ФІО 1.3]

виконує рухові дії у рухливих іграх під час занять у школі та дозвілля [4 ФІО 1.3]

Вибір фізичних вправ для підвищення рівня фізичної підготовленості

Контролює свій фізичний стан контролює своє самопочуття за підтримки дорослих у закладі загальної освіти і поза його межами [2 ФІО 2.1]

влодіє елементами самоконтролю у процесі виконання фізичних вправ [4 ФІО 2.1]

Аналізує та оцінює вплив фізичного навантаження на стан здоров'я

пояснює значення фізичних вправ для здоров'я людини [2 ФІО 2.2]

аналізує вплив позитивних та негативних факторів на стан здоров'я людини; оцінює своє самопочуття за частотою серцевих скорочень та частотою дихання [4 ФІО 2.2]

Добирає фізичні вправи для розвитку фізичних якостей та зміцнення здоров'я

обирає за допомогою вчителя та виконує вправи/ігри і елементи різних видів спорту для розвитку фізичних якостей [2 ФІО 2.3]

регулює інтенсивність навантаження (швидкість, тривалість, послідовність виконання фізичних вправ) відповідно до визначених завдань [4 ФІО 2.3]

Дотримання правил безпечної і чесної гри, вміння боротися, вигравати і програвати; усвідомлення значення фізичних вправ для здоров'я, задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальна взаємодія

Виконує різні соціальні ролі

виконує різні ролі під час ефективно взаємодіє

з

		рухливих ігор, забав, обрядів та інших форм рухової діяльності [2 ФІО 3.1]	однолітками для досягнення спільніх командних цілей під час рухової діяльності [4 ФІО 3.1]
Дотримується поведінки	безпечної	дотримується правил безпеки особисто та під час спільної з друзями рухової діяльності [2 ФІО 3.2]	дотримується правил безпеки під час рухової діяльності в закладі загальної середньої освіти та поза його межами, пояснює значення цих правил та їх наслідки [4 ФІО 3.2]
Дотримується етичних норм у руховій діяльності		дотримується правил чесної гри під час рухової діяльності; не засмучується через поразку [2 ФІО 3.3]	дотримується правил чесної гри під час рухової діяльності; прагне вигравати, не засмучується через поразку і сприймає її гідно [4 ФІО 3.3]

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб’єкт-суб’єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-

оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (рівневому) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траекторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Освітні галузі НУШ:

Мовно-літературна

Математична

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна

Мистецька

Технологічна

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Математична галузь(математика) ставить за метурізnobічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й іншихключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсуматематики здійснюється за такими**змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ»/Я пізнаю світ) можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залишаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здоровя і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за метурізnobічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної та інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за метурозвиток особистості дитини засобами предметно-перетворюальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного та національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво або музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всеобщий художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи одночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільноті поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різnobічного освоєння навколошньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Директор

Миколаївського ліцею №2

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор Миколаївського ліцею №2
_____
В.О.Федоренко

Навчальний план
Миколаївського ліцею №2
Миколаївської міської ради Миколаївської області
на 2023-2024 навчальний рік
для 1-4-х класів, які працюють за науково-педагогічним проектом
"Інтелект України"
(наказ МОН України від 03.02.2021 №140)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень				Разом
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6	6	24
Мовно-літературна	Іноземна мова	2+1	3	3	3	11+1
Математична	Математика	3	4	4	4	15
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8	8+1	8+1	8+1	32+3
Математична						
Природнича						
Соціальна і здоров'я-збережувальна						
Громадянська та історична						
Технологічна						
Фізкультурна						
Мистецька						
Інформатична	Інформатика		1	1	2	
Мистецька						
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2	8
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової		1	1	1	1	4
Границю допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	22	23	23	88
Загальна кількість навчальних годин, що фінансиються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26	100

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор Миколаївського ліцею №2
_____ В.О.Федоренко

Навчальний план
Миколаївського ліцею №2
Миколаївської міської ради Миколаївської області
на 2023-2024 навчальний рік
для 1-2-х класів
(наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22)

Навчальні предмети/ Інтегрований курс	1 клас	2 клас	Разом
Інваріантний складник			
Українська мова.	7	-	19+2
Навчання грамоти.	-	3,5+0,5	
Українська мова.	-	3,5+0,5	
Читання			
Англійська мова	2+1	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Інформатика	-	1	
Дизайн і технології	1	1	3
Мистецтво	2	2	4
Фізична культура	3	3	6
Усього	22	24	46
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з держаного бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	48
Гранично допустиме/річне навчальне навантаження на учня	20/700	22/770	42/1470

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор Миколаївського ліцею №2
_____ В.О.Федоренко

Навчальний план
Миколаївського ліцею №2
Миколаївської міської ради Миколаївської області
на 2023-2024 навчальний рік
для 3-х класів
(наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22)

Навчальні предмети/ Інтегрований курс	3 клас
Інваріантний складник	
Українська мова.	
Українська мова.	3,5+0,5
Літературне читання	3,5+0,5
Англійська мова	3
Математика	5
Я досліджую світ	3
Інформатика	1
Дизайн і технології	1
Мистецтво: - Образотворче мистецтво	1
- Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	25
Варіативний складник	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з держаного бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26
Гранично допустиме/ річне навчальне навантаження на учня	20/700

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор Миколаївського ліцею №2
_____ В.О.Федоренко

Навчальний план
Миколаївського ліцею №2
Миколаївської міської ради Миколаївської області
на 2023-2024 навчальний рік
для 4-х класів за програмою Р.Шияна
(наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22)

Навчальні предмети	4 клас
Інваріантний складник	
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	4+1
"Я досліджую світ" /	7
Інформатика	1
Мистецтво: - Образотворче мистецтво	1
- Музичне мистецтво	1
Фізична культура	3
Усього	22+3
Варіативний складник	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансиється з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до річного навчального плану на 2023-2024 навчальний рік
структурного підрозділу "Початкова школа"
Миколаївського ліцею №2

Структурний підрозділ "Початкова школа" здійснює планування діяльності на підставі ст.53 Конституції України, Законів України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту". "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", "Державного стандарту початкової освіти", затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898), Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 та зареєстрованого Міністерством юстиції України 10 листопада 2020р. за №1111/35394, Статуту Миколаївського ліцею №2.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на 2 цикли - 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

У 2023-2024 навчальному році у структурному підрозділі "Початкова школа" функціонуватимуть 11 класів, у яких навчатимуться 320 здобувачів освіти.

Річний навчальний план на 2023-2024 навчальний рік розроблено:

- для 1-Б, 2-А, 3-В,Г, 4-А,Б класів - за навчальним планом освітньої програми "Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проєкту "Інтелект України" (Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди, науковий керівник І.В.Гавриш);
- для 1-А, 2-Б, 3-А,Б класів - за навчальними планами Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас, Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., 3-4 клас, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22;
- для 4-В класу - за навчальним планом Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., 3-4 клас, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743-22.

За рахунок годин варіативної складової робочого навчального плану з метою підвищення рівня сформованості предметних компетенцій здобувачів освіти у 1-х класах на одну годину збільшено кількість годин на вивчення англійської мови - по 3 години на тиждень (2+1), у 2-4 класах, які працюють за навчальними планами науково-педагогічного проєкту "Інтелект України" 1 година з варіативної складової спрямовується на посилення вивчення інтегрованого курсу "Я пізнаю світ" з метою створення ситуації успіху, підвищення рівня засвоєння матеріалу про навчальні одиниці..

У 1-А класі вивчається інтегрований курс "Українська мова. Навчання грамоти". У 2-Б, 3-А та 3-Б класах вивчаються окремі навчальні предмети "Українська мова. Читання/Літературне читання". На вивчення цих предметів відведено 1 додаткову годину (0,5 години на українську мову та 0,5 години на читання).

У 4-В класі 1 година варіативної складової спрямована на вивчення математики.

При вивченні іноземної мови та інформатики відповідно до чинних нормативів здійснюється поділ учнів на підгрупи (наказ МОН України від 20.02.2002 № 128 "Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 р. за №229/6517 (зі змінами).

Директор Миколаївського ліцею №2

В.О.Федоренко

